
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2478 Energia-asennetutkimus 2008

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2478 Energy Attitudes of the Finns 2008

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Pyydämme Teitä vastaamaan jokaiseen kysymykseen rengastamalla sen vaihtoehdon numeron, joka vastaa Teidän henkilökohtaista mielipidettänne.

Esimerkki vastauksen merkitsemistavasta:

1 ..... 2 3

1. Mitä mieltä olette seuraavista energia-asioita koskevista väittämistä?

Täysin samaa mieltä   Jokseenkin samaa mieltä   Vain keua sanoa   Jokseenkin eri mieltä   Täysin eri mieltä

Kansalaisten mielipiteitä ei ole riittävästi kuultu energiapolitiittisissa ratkaisuissa	1	2	3	4	5
Viime vuosien poikkeukselliset sääolot (sateet, myrskyt, tulvat jne.) ovat osoitus ilmastomuutoksesta, ts. siitä että saasteet ovat järkyttäneet luonnon tasapainoa	1	2	3	4	5
Sähkön tulisi olla maassamme tavallinen kauppatavara, jonka tuottamisen, hinnoittelun ja myynnin pitäisi olla vapaasti markkinoiden määrättävissä	1	2	3	4	5
Suuria vahinkoja aiheuttavan ydinvoimalaonnettomuuden tapahtuminen on niin epätodennäköistä, ettei sellaisesta ole syytä huolestua	1	2	3	4	5
Vaikka auringon säteily tarjoaakin saasteettoman ja ehtymättömän energianlähteen, sen merkittävä hyödyntäminen ei ole mahdollista vielä vuosikymmeniin	1	2	3	4	5
Vaikka vapaa kilpailu liike-elämässä onkin sinänsä hyvä asia, se sopii huonosti energia-alalle, jonka tulisi pysyä selkeästi yhteiskunnan ohjauksessa ja valvonnassa	1	2	3	4	5
Ydinvoimalla tuotetaan halpaa sähköä	1	2	3	4	5
Suomi ei tarvitse enää yhtään uutta suurvoimalaa	1	2	3	4	5
Kasvihuoneilmion pysäyttämiseksi kivihiiilen ja muiden fossiilisten polttoaineiden käyttöä on rajoitettava tuntuvasti	1	2	3	4	5
Energiantuotannosta aiheutuvien ympäristöhaittojen ja riskien vähentämiseksi olen valmis tinkimään omasta elintasostani	1	2	3	4	5
Vaikka päästökauppa kohottaa enemmän sähkön hintaa kuin sähkön tuotantokustannuksia, on päästökauppa hyväksyttävä ympäristöhyötyjensä takia	1	2	3	4	5
Vaikka tuulivoima on saasteetonta, sen käytön lisääminen johtaisi huomattaviin ympäristöhaittoihin tuulivoimaloiden rumentaessa maiseman laajoilta alueilta	1	2	3	4	5
Ydinvoima on pitkän aikavälin energiaratkaisu, jota teknisesti edelleen kehitettynä tullaan käyttämään vielä kauas tulevaisuuteen	1	2	3	4	5
Ydinjätteet voidaan turvallisesti loppusijoittaa Suomen kallioperään	1	2	3	4	5
Energian säästämisellä ei energiaongelmia voida ratkaista	1	2	3	4	5
Biopolttoaineet olisi maassamme järkevämpää hyödyntää lämmön- ja sähkön tuotannossa kuin jalostaa ne ajoneuvojen polttoaineiksi	1	2	3	4	5
Sähköä tulisi tuottaa mahdollisimman paljon vesivoimalla, koska se on kotimainen ja uusiutuva energialähde	1	2	3	4	5
Suomessa on saatu hyviä kokemuksia ydinvoimasta	1	2	3	4	5
Tulevaisuudessa sähkön tarve on paljon suurempi kuin nykyään	1	2	3	4	5
Syöpään sairastumisen vaara on suuri ydinvoimaloiden ympäristössä	1	2	3	4	5
Jäljellä olevia vapaita koskia ei tulisi enää rakentaa siitä aiheutuvien maisemamuutosten, kalatalous- ja ympäristöhaittojen vuoksi	1	2	3	4	5
Mikäli ydinvoimalassa tapahtuisi onnettomuus, siitä aiheutuisi väistämättä korvaamattomia vahinkoja laajoille alueille ja suurille ihmisryhmille	1	2	3	4	5
Energia-asioista on nykyisin jokaisen saatavilla riittävästi luotettavaa tietoa	1	2	3	4	5
Vaihtoehdot energianlähteet kuten tuuli- ja aurinkovoima voitaisiin ottaa maassamme laajaan käyttöön jo melko pian, jos vain niitä koskevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan haluttaisiin panostaa varoja	1	2	3	4	5
Suomalaiset energiayhtiöt toimivat nykyisin ympäristöasioissa vastuullisesti	1	2	3	4	5

(jatkuu...)	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ydinjätteet muodostavat jatkuvan uhan tulevien sukupolvien elämälle	1	2	3	4	5
Energian riittävyyden ja turvallisuuden takaamiseksi valtion tulisi säilyttää itsellään riittävän suuri omistus ja äänivalta energiayhtiöissä	1	2	3	4	5
Jotta teollisuutemme voisi säilyttää kansainvälisen kilpailukykynsä, sen on ehdottomasti saatava edullista sähköä	1	2	3	4	5
Koska maassamme käytetään ydinvoimaa, suomalaisten tulee hyväksyä myös uraanin etsintä ja louhinta/kaivostoiminta omassa maassaan	1	2	3	4	5
Luonnonsuojelun nimissä rajoitetaan taloudellista ja teollista toimintaa liian paljon	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttöön sisältyy aivan liian paljon tuntemattomia vaaratekijöitä	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttö on perusteltua, koska se vähentää koko maailman riippuvuutta öljystä ja muista fossiilisista polttoaineista	1	2	3	4	5
Ydinvoiman ja -jätteiden turvallisuutta koskevista säädöksistä pitäisi päättää yhteisesti EU-tasolla eikä jokaisessa jäsenmaassa erikseen	1	2	3	4	5
Olisi hyvä jos maamme ydinvoimantuotantoon tulisi mukaan nykyistä useampia yrityksiä, jotta kilpailu sähköalalla lisääntyisi	1	2	3	4	5
Uusien voimaloiden rakentamisen sijasta pitäisi energian säästöä tehostaa	1	2	3	4	5
Ydinjätteet olisi parempi pitää nykyisissä välivarastoissaan ja odottaa uusia ratkaisuja kuin sijoittaa ne lopullisesti maamme kallioperään	1	2	3	4	5
Tuuli- ja bioenergian käytön edistämiseksi olisi otettava käyttöön syöttötariffijärjestelmä, jossa näiden tuottajille maksettava lisähinta kerätään kaikilta sähkökäyttäjiltä	1	2	3	4	5
Sähkö on Suomessa halvempaa kuin useimmissa muissa EU-maissa	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan rakentaminen Suomeen on kannatettavaa	1	2	3	4	5
Ydinvoima on ympäristöystävällinen tapa tuottaa sähköä	1	2	3	4	5
Sähkön tuonti ja vanhentuvien voimalaitosten käytöstä poistuminen voitaisiin hyvin korvata jo nykyisin uusiutuvilla energianlähteillä ja energiansäästöllä ilman uusien (suur)voimalaitosten rakentamista	1	2	3	4	5
Energiayhtiöiden tulisi itse saada päättää millä energianlähteillä ne sähköä tuottavat	1	2	3	4	5
Puun, turpeen ja muiden kotimaisten polttoaineiden käytön lisäämisellä olisi merkittävä työllisyttä parantava vaikutus	1	2	3	4	5
Maakaasun käytön lisääminen olisi riskialtista, koska kaasun saatavuuteen ja hintakehitykseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä	1	2	3	4	5
Kun viides ydinvoimala valmistuu, on se vielä turvallisempi kuin maamme nykyiset, sinänsä turvallisiksi osoittautuneet ydinvoimalat	1	2	3	4	5
Ympäristömerkintä sähkössä on pelkkää viherpesua, jolla ei ole ympäristön kannalta merkitystä	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan lisäksi maahamme tulisi rakentaa kuudeskin ydinvoimala	1	2	3	4	5
Suomen tulisi olla sähköntuotannossaan omavarainen, vailla riippuvuutta kansainvälisen sähkökaupan suhdanteista	1	2	3	4	5
Kilpailu sähkömarkkinoilla on alentanut käyttämäni sähkön hintaa	1	2	3	4	5
Turve on Suomelle niin arvokas energiavara, ettei sen käyttöä ole edes ilmastosyistä syytä rajoittaa	1	2	3	4	5
Viranomaiset ovat hoitaneet ydinvoimalaitosten turvallisuusvalvonnan Suomessa hyvin	1	2	3	4	5
Olisin valmis ostamaan tuulivoimalla puhtaasti tuotettua sähköä, vaikka se maksaisi viidenneksen (20 prosenttia) enemmän kuin tavallinen sähkö	1	2	3	4	5
Ilmastonmuutos on todellinen ja äärimmäisen vakava uhka, jonka torjuntaan koko maailman tulisi ryhtyä välittömästi ja kaikin mahdollisin keinoin	1	2	3	4	5
Nyt kun sähkömarkkinoiden vapauttamisesta kilpailulle on saatu useiden vuosien kokemus, ratkaisun voidaan todeta olleen onnistunut	1	2	3	4	5

(jatkuu...)	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Mikäli uusia ydinvoimaloita rakennetaan, ne kannattaa sijoittaa nykyisille ydinvoimalaitospaikkakunnille	1	2	3	4	5
Uusia vesivoimalaitoksia voitaisiin rakentaa, mikäli valjastettaviin koskiin rakennettaisiin ns. kalaportaat kalojen nousun mahdollistamiseksi	1	2	3	4	5
Mikäli Loviisaan rakennetaan uusi ydinvoimala, sen hukkalämpö pitäisi hyödyntää kaukolämpönä pääkaupunkiseudulla alueen hiilivoimalat korvaten	1	2	3	4	5
Päästörajoitusten tiukentuessa päästöttömästä ydinsähköstä tulisi hyvä vientituote Suomelle	1	2	3	4	5
Koska maailman energiasta tuotetaan valtaosa fossiililla polttoaineilla vielä vuosikymmeniä, kaikkein kiireellisintä olisi kehittää järjestelmät hiilidioksidin talteenottamiseksi ja varastoimiseksi	1	2	3	4	5

2. Mihin suuntaan sähköntuotantoamme pitäisi mielestänne kehittää seuraavien energiavaihtoehtojen osalta?

Käyttöä pitäisi...

	Tuntuvasti lisätä	Hieman lisätä	Nykyisin sopiva	Hieman vähentää	Tuntuvasti vähentää	Luopua kokonaan	En osaa sanoa
Kivihiili	1	2	3	4	5	6	E
Turve	1	2	3	4	5	6	E
Maakaasu	1	2	3	4	5	6	E
Ydinvoima	1	2	3	4	5	6	E
Vesivoima	1	2	3	4	5	6	E
Puu ja muu bioenergia	1	2	3	4	5	6	E
Tuulivoima	1	2	3	4	5	6	E
Öljy	1	2	3	4	5	6	E
Sähkön tuonti ulkomailta	1	2	3	4	5	6	E

3. Sähköntuotantovaihtoehtojen ympäristövaikutuksista, kustannuksista ja riskeistä esitetään julkisuudessa erilais- ta, osin ristiriitaisakin tietoa. Kuinka luotettavina tietolähteinä näissä asioissa Te pidätte seuraavia tahoja?

	Hyvin luotettava	Melko luotettava	Melko epäluotettava	Hyvin epäluotettava	En osaa sanoa
Ympäristöministeriö	1	2	3	4	E
Työ- ja elinkeinoministeriö/sen energia-osasto	1	2	3	4	E
Maan hallitus/johtavat poliitikot	1	2	3	4	E
Energia- ja sähköyhtiöt (yleisesti ottaen)	1	2	3	4	E
Ydinvoimayhtiöt (yleisesti ottaen)	1	2	3	4	E
Energiamarkkinavirasto	1	2	3	4	E
Säteilyturvakeskus (STUK)	1	2	3	4	E
Energia-alan järjestöt (Energiateollisuus ry ym.)	1	2	3	4	E
Metsäteollisuus, vientiteollisuus	1	2	3	4	E
Suomen Luonnonsuojeluliitto ry.	1	2	3	4	E
Greenpeace	1	2	3	4	E
Ympäristö- ja luonnonsuojelujärjestöt yleensä	1	2	3	4	E
EUn ympäristöviranomaiset ja -elimet	1	2	3	4	E
Energia-alan tutkijat/tutkimuslaitokset	1	2	3	4	E

4. Kysymys vesivoiman lisärakentamisesta on herättänyt kärjekästä keskustelua. Myös maan hallituksen sisällä asiasta vallitsee erilaisia näkemyksiä. Miten Te suhtaudutte seuraavien julkisuuteen nousseiden vesivoimahankkeiden toteuttamiseen?

	Erittäin myönteisesti	Melko myönteisesti	Melko kielteisesti	Erittäin kielteisesti	En osaa sanoa
Vuotoksen altaan rakentaminen (Kemijokihaara, Pelkosenniemi)	1	2	3	4	E
Kollajan altaan rakentaminen (Iijoki, Pudasjärvi)	1	2	3	4	E
Jo rakennettujen vesistöjen lisärakentaminen yleensä	1	2	3	4	E
Ounasjoen (suurin kokonaan rakentamaton joki) rakentaminen	1	2	3	4	E
Ns. rajajokien (Tornionjoki, Tenojoki) rakentaminen	1	2	3	4	E
Pienvesistöjen/-voimaloiden (pienemmät joet ja virtaamat) rakentaminen	1	2	3	4	E
Koskiensuojelulain purkaminen/muuttaminen lisärakentamista varten	1	2	3	4	E
Nykyisten vesivoimaloiden tehokkuuden parantaminen	1	2	3	4	E

5. Yhteiskunnallamme on monia tärkeitä tavoitteita, jotka nielevät paljon verovaroja. Missä määrin Te kohdistaisitte varoja seuraaviin tarkoituksiin? Koska kaikkea hyvää ei voida samanaikaisesti lisätä, pyrkikää arvioinnissanne löytämään myös sellaisia kohteita, joista mahdollisesti voitaisiin tinkiä tärkeimpinä pitämienne tavoitteiden toteuttamiseksi.

Tulisi kohdistaa varoja nykyistä...

	Paljon enemmän	Hieman enemmän	Kuten nykyisin	Hieman vähemmän	Paljon vähemmän	En osaa sanoa
Työllisyys	1	2	3	4	5	E
Terveystenhoito	1	2	3	4	5	E
Lasten päivähoido	1	2	3	4	5	E
Vanhusten hoito	1	2	3	4	5	E
Sosiaaliturva yleensä	1	2	3	4	5	E
Koulutus ja tutkimus	1	2	3	4	5	E
Ilmastonmuutoksen torjunta/hillitseminen	1	2	3	4	5	E
Ympäristönsuojelu yleensä	1	2	3	4	5	E
Yritysten toimintaedellytykset/kilpailukyky	1	2	3	4	5	E
Tuloerojen tasaaminen	1	2	3	4	5	E
Uusiutuvien energianlähteiden käyttö(önotto)	1	2	3	4	5	E
Kulttuuri	1	2	3	4	5	E
Kehitysapu	1	2	3	4	5	E
Nuorten syrjäytymisen estäminen	1	2	3	4	5	E
Maanpuolustus	1	2	3	4	5	E

TAUSTATIEDOT AINEISTON TILASTOLLISTA RYHMITTELYÄ VARTEN

Sukupuoli

- 1 Mies
- 2 Nainen

Ikäryhmä

- 1 18 - 25 vuotta
- 2 26 - 35 vuotta
- 3 36 - 45 vuotta
- 4 46 - 55 vuotta
- 5 56 - 65 vuotta
- 6 Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- 1 Alle 4 000 asukasta
- 2 4 000 - 8 000 asukasta
- 3 8 000 - 30 000 asukasta
- 4 30 000 - 80 000 asukasta
- 5 Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asutte

- 1 Uusimaa
- 2 Itä-Uusimaa
- 3 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Vaasan rannikkoseutu (Pohjanmaa)
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Millainen peruskoulutus Teillä on?

- 1 Kansakoulu
- 2 Keski- tai peruskoulu
- 3 Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

- 1 Ei ammatillista koulutusta
- 2 Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- 3 Ammattikoulu, kouluasteen ammatill. tutkinto
- 4 Opistotutkinto, ammattikorkeakoulututkinto
- 5 Yliopisto- tai tiedekorkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne

- 1 Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- 2 Ylempi toimihenkilö
- 3 Alempi toimihenkilö
- 4 Työntekijä
- 5 Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- 6 Maatalousyrittäjä
- 7 Kotiäiti/koti-isä
- 8 Opiskelija
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön
- 11 Muu

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

- 1 KESK
- 2 KOK
- 3 SDP
- 4 Vasemmistoliitto
- 5 Vihreät
- 6 RKP
- 7 Kristillisdemokraatit
- 8 Perussuomalaiset
- 9 Jokin muu
- 10 En äänestäisi lainkaan
- 11 En osaa sanoa
- 12 En halua sanoa

KOMMENTTEJA? Kaikki mielipiteet energia-asioista tai tästä tutkimuksesta ovat tervetulleita ja arvokkaita.

KIITOKSET VAIVANNÄÖSTÄ!

Palauttakaa tämä lomake oheisessa kirjekuoressa.